

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 37/08-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. januára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. Z., B., zastúpeného advokátom JUDr. M. M., B., vo veci porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj jeho základného práva na verejné prerokovanie vecí v jeho prítomnosti a jeho práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sž 51/2005 zo 7. júna 2007, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. Z. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. januára 2008 faxom a 8. januára 2008 poštou doručená sťažnosť JUDr. J. Z., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. M., B., vo veci porušenia jeho základného práva

na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj jeho základného práva na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a jeho práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 SŽ 51/2005 zo 7. júna 2007, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo. Predmetným uznesením najvyšší súd rozhodol vo veci tak, že zamietol návrh sťažovateľa proti Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „úrad vlády“), ktorým sa domáhal uloženia povinnosti konať v lehote určenej súdom, a o trovách konania rozhodol tak, že účastníkom nepriznal nárok na ich náhradu.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

«Návrhom zo dňa 26. 05. 2005 žiadal sťažovateľ uložiť Úradu vlády SR povinnosť konať, a to formou prešetrenia jeho sťažnosti zo dňa 05. 04. 2005 evidovanej na tomto orgáne pod č. 92/05/KS 4-1 v lehote určenej súdom nie dlhšej ako tri mesiace, spolu s povinnosťou nahradiť trovy konania.

Najvyšší súd pôvodným Uznesením zo dňa 28. 07. 2005 sp. zn. 5 SŽ 52/2005 návrh zamietol s odôvodnením, že Úradu vlády nevzniká ani zo zákona č. 10/1996 Zb. o kontrole v štátnej správe, a ani z iných právnych predpisov povinnosť konať takým spôsobom, akým sa sťažovateľ podanou žalobou domáhal.

Ústavný súd Slovenskej republiky Nálezom zo dňa 08. 06. 2006 č. IV. ÚS 26/06-46 vyslovil, že postupom a uvedeným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. 07. 2005 bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a následne toto uznesenie zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

Následne Najvyšší súd Slovenskej Republiky rozhodol dňa 07. 06. 2007 Uznesením, sp. zn. 5 SŽ 51/2005, ktorým opätovne zamietol návrh sťažovateľa (...)

Podľa názoru sťažovateľa Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len ako „Najvyšší súd“) rozhodol na podklade záverov, ktoré sú arbitrárne a zjavne neopodstatnené a zároveň

nimi neboli chránené označené základné práva a slobody, ktoré mali byť chránené v rámci všeobecného súdnictva. (...)

Najvyšší súd [aj napriek skutočnosti, že bol viazaný právnym názorom Ústavného súdu SR vyslovenom v Náleze, (...)] podľa nášho názoru tento názor dôsledne nerešpektoval. (...)

Najvyšší súd ani v novom rozhodnutí náležite nezohľadnil, že sťažovateľ mal právo na to, aby jeho sťažnosť bola vybavená zákonným (a hlavne ústavne konformným) spôsobom.

Inými slovami povedané, nevyčítame Najvyššiemu súdu tú skutočnosť, že nezaviazal Úrad vlády SR na vykonanie kontroly (ako sa to prezentuje v napadnutom uznesení), ale to, že nezaviazal Úrad vlády na to, aby vo veci konal v lehote určenej súdom. Z petitu návrhu sťažovateľa totiž jasne a zreteľne vyplýva, že sťažovateľ sa dožadoval toho, aby bola vybavená jeho sťažnosť, a to bez uvedenia spôsobu jeho vybavenia. Úrad vlády SR ako orgán vybavujúci sťažnosť sťažovateľa by napr. mohol rozhodnúť tak, že sťažnosť je neopodstatnená alebo by ju mohol postúpiť na vybavenie inému orgánu. Úrad vlády SR však sťažnosť vôbec nevybavil spôsobom vyplývajúcim z ustanovení zákona o sťažnostiach, a preto sa sťažovateľ obrátil na Najvyšší súd.

Taktiež Najvyšší súd sa dôsledne nezaoberal ani otázkou, prečo sťažovateľ nepostupoval podľa § 9 zákona o sťažnostiach a či tak postupovať mal a to aj vzhľadom na petit sťažovateľa.

Nadalej zastávame názor, že aj keď sa jedná o sťažnosť štátneho zamestnanca podľa zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe, tak výkladom ustanovení zákona o štátnej službe ako i zákona o sťažnostiach možno dôjsť k jednoznačnému záveru, že pri vybavovaní sťažnosti štátneho zamestnanca je potrebné aplikovať zákon o sťažnostiach, a teda Úradu vlády SR vznikala povinnosť vybaviť sťažnosť spôsobom vyplývajúcim z uvedeného zákona. Túto svoju povinnosť si Úrad vlády nesplnil a sťažnosť nevybavil zákonne predpokladaným spôsobom, a preto sťažovateľ podal návrh na to, aby bol Úrad vlády SR zaviazaný na vybavenie jeho sťažnosti. (...)

V danom prípade nedošlo k ústavne konformnému výkladu právnej normy, v čom vidíme porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. (...)

... (odôvodnenie)... *vecne nekorešponduje s predmetom súdneho konania. Opätovne pripomíname, že sťažovateľ sa dožadoval vybavenia jeho sťažnosti, a nie aj spôsobu jeho vybavenia, a preto je vzhľadom na takto formulovaný petit nerozhodné zaoberať sa tým, či mu prislúchalo subjektívne právo na vykonanie kontroly.*

Odôvodnenie napadnutého uznesenia taktiež absentuje dostatočné úvahy a dôvody v tom smere, či sa pri vybavovaní sťažnosti štátneho zamestnanca, mal vzťahovať zákon o sťažnostiach alebo nie, a to aj s ohľadom na § 50 ods. 5 zákona o štátnej službe č. 312/2001 Z. z., v zmysle ktorého sa na vybavenie, lehoty a prešetrovanie sťažnosti štátneho zamestnanca primerane použijú ustanovenia osobitného zákona, pričom poznámka pod čiarou odkazuje na zákon č. 152/1998 Z. z.

Napádame najmä tú skutočnosť, že v danej veci sa sťažovateľ nemohol osobne zúčastniť na prejednaní v jeho veci, a tým sa vyjadriť k skutkovým a právnym otázkam súvisiacim s predmetom konania. (...)

Vzhľadom na skutočnosť, že sa v danej veci viedlo konanie v jednej inštancii, tak nebol dôvod na to, aby súd „aspoň nevypočul“ dôvody, ktoré viedli sťažovateľa na podanie tohto návrhu, resp. ho neoboznámil pred rozhodnutím s dôvodmi, na základe ktorých chce rozhodnúť, v čom vidíme nielen porušenie práva na verejné konanie, ale aj práva na kontradiktórne súdne konanie v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.».

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa JUDr. J. Z. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. 5 Sž 51/2005 zo dňa 07. 06. 2007 a konaním, ktoré mu predchádzalo, porušené bolo.

2. Zrušuje sa v plnom rozsahu Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. č. 5 Sž 51/2005 zo dňa 07. 06. 2007 a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi JUDr. J. Z. do 15 dní od doručenia tohto nálezu trovy konania na účet advokáta JUDr. M. M., B.“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd nezaviazal úrad vlády na to, aby vo veci konal v lehote určenej súdom, nezaoberal sa dôsledne ani otázkou, prečo sťažovateľ nepostupoval podľa § 9 zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach (ďalej len „zákon o sťažnostiach“), zaujal formalisticky, ústavne nekonformný výklad právnej normy, nepostupoval adekvátne k svojmu odôvodneniu, a to v súlade s čl. 2 ods. 2 ústavy, podľa ktorého výkon pôsobnosti a právomoci štátneho orgánu, resp. orgánu verejnej správy nie je v právnom štáte ponechaný na ich úvahe, ale naopak, je povinnosťou každého tohto orgánu uplatniť svoju kompetenciu vždy riadne a včas, t. j. iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa názoru sťažovateľa odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu nekorešponduje s predmetom súdneho konania (sťažovateľ sa dožadoval vybavenia svojej sťažnosti, a nie spôsobu jej vybavenia). Sťažovateľ tiež namieta, že v odôvodnení označeného rozhodnutia najvyššieho súdu absentujú dostatočné úvahy a dôvody týkajúce sa zodpovedania otázky, či sa pri vybavovaní sťažností štátneho zamestnanca mal použiť zákon o sťažnostiach alebo nie (so zreteľom na § 50 ods. 5 zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákon o štátnej službe“).

Najvyšší súd v odôvodnení namietaného rozhodnutia uviedol:

«Pre rozhodovanie Najvyššieho súdu v správnom súdnictve má zásadný význam rozsah petitu návrhu, nakoľko z ust. § 249 ods. 2a § 250h ods. 1 v spoj. s § 250t ods. 7 O. s. p. vyplýva zásada zákazu „ultra petitum“, tzn. nie je možné pre súd, ktorý stojí nad procesnými stranami, vysloviť niečo, čo od neho nepožadovali. Rozhodnutie nad rámec petitu označil aj vo svojich zrušovacích dôvodoch Ústavný súd Slovenskej republiky za dôvod, ktorý ho viedol k zrušeniu uznesenia Najvyššieho súdu.

Navrhovateľ sa v bode 1. návrhu zo dňa 26. mája 2005 dožaduje od Najvyššieho súdu vydania v súlade s § 250t O. s. p. uznesenia nasledovného znenia: „Súd ukladá Úradu vlády Slovenskej republiky konať a prešetriť sťažnosť žalobcu zo dňa 05. 04. 2005 evidovanú na Úrade vlády Slovenskej republiky pod č. 92/05/KS 4-I a to v lehote určenej súdom, nie dlhšej ako tri mesiace.“

Z § 250t O. s. p. vyplýva, že návrh smerujúci proti nečinnosti orgánu verejnej správy

je prípustný iba vtedy, ak navrhovateľ splnil všetky formálne podmienky, ktoré zákon pre tento typ návrhu výslovne požaduje. V opačnom prípade by musel súd takýto návrh zamietnuť s odôvodnením, že je neprípustný.

Za danej situácie Najvyšší súd uznal navrhovateľov návrh ako podanie, pri ktorom boli vyčerpané prostriedky, a súčasne za odporcu bol označený existujúci orgán verejnej správy.

Ďalšou povinnosťou navrhovateľa, ktorú musí v návrhu uviesť, je odôvodnenie svojho tvrdenia, prečo by mal orgán verejnej správy konať (slovami navrhovateľa: prešetriť sťažnosť žalobcu zo dňa 05. 04. 2005 evidovanú na Úrade vlády Slovenskej republiky pod príslušným číslom), tzn. z ktorého ustanovenia slovenského právneho poriadku vyplýva tomuto orgánu verejnej správy takáto pôsobnosť a právomoc, prípadne vecná a miestna príslušnosť pre vybavenie danej veci a následne aj povinnosť vykonať požadovanú činnosť, a prečo sa navrhovateľ domnieva, že mu svedčí právo požadovať takéto konanie od orgánu verejnej správy, resp. prečo činnosť, ktorú doteraz orgán verejnej správy vykonal, možno kvalifikovane označiť ako nečinnosť. Všetky uvedené závery sú významovo obsiahnuté vo výklade rozsahu slovného spojenia „nekonanie bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom“.

Až potom sa môže jednotlivec, ktorý tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, domáhať, aby súd uložil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

Na podporu svojho záveru o tom, že Úrad vlády Slovenskej republiky v čase podania predmetnej sťažnosti nebol oprávnený konať spôsobom, ktorý od neho požadoval navrhovateľ, Najvyšší súd uvádza, že z obsahu sťažnosti navrhovateľa z 05. 04. 2005 vyplýva, že poukazuje na nečinnosť Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky, ktoré pri vybavovaní navrhovateľovej sťažnosti zo dňa 14. 12. 2004 nekonalo spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom (odkaz navrhovateľa na § 50 zák. č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a ďalej na ust. § 15 ods. 1, § 13 ods. 1 a 2, § 17, § 18 ods. 1 a § 19 zák. č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach), nakoľko do dňa spisania tejto sťažnosti, tzn. 05. 04. 2005, mu nebolo doručené žiadne písomné oznámenie o výsledku prešetrenia jeho sťažnosti, z ktorého by bolo zrejmé, že sťažnosť bola prešetrená v súlade s ust. § 17

a 18 zák. č. 152/1998 Zb. o sťažnostiach.

Samotná požiadavka na prešetrenie jeho sťažnosti zo 14. 12. 2004 vychádza podľa navrhovateľa z kompetencií, ktoré dáva Úradu vlády Slovenskej republiky zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v spojení so zák. č. 10/1996 Z. z.

Podľa § 24 ods. 1 zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení platnom ku dňu doručenia sťažnosti z 05. 04. 2005 je Úrad vlády Slovenskej republiky ústredným orgánom štátnej správy, ktorého pôsobnosť je vymedzená pre účel kontroly plnenia úloh súvisiacich s výkonom štátnej správy kontroly plnenia úloh z uznesení vlády, ako aj kontroly vybavovania petícií a sťažností.

V rámci tejto pôsobnosti, ktorej rozsah je obdobne zopakovaný tiež v § 2 ods. 1 písm. d) zák. č. 10/1996 Z. z., môže Úrad vlády Slovenskej republiky ako orgán kontroly uplatňovať rôznu právomoc (napríklad spolupracovať a koordinovať svoju kontrolnú činnosť s inými subjektmi, predkladať Vláde Slovenskej republiky správy z kontrolnej činnosti, vstupovať do objektov, klásť otázky zamestnancom kontrolovaného subjektu a mnohé iné).

Ako už raz Najvyšší súd vo svojom uznesení z 28. 07. 2005, uviedol „z gramatického výkladu jednotlivých ustanovení obsiahnutých v zák. č. 10/1996 Z. z. vyplýva, že Úradu vlády Slovenskej republiky nevzniká zo zákona priamo povinnosť po obdržaní podania sťažovateľa na vykonanie kontroly dodržiavania zák. č. 152/1998 Z. z. aj kontrolu v určitej lehote vykonať, tzn. že navrhovateľovi platný právny poriadok nezakladá subjektívne právo domáhať sa vykonania kontroly v zákonom limitovanej lehote“.

Takýto výklad ďalej splna požiadavku obsiahnutú v článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého výkon pôsobnosti a právomoci štátneho orgánu, resp. orgánu verejnej správy nie je v právnom štáte ponechaný na ich úvahe, ale naopak je povinnosťou každého tohto orgánu uplatniť svoju kompetenciu vždy, riadne a včas, tzn. iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Na tomto mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že nejde o izolovaný prípad, kedy slovenské pozitívne právo neukladá štátnemu orgánu priamu povinnosť konať na základe podnetu jednotlivca ale ponecháva mu priestor na správnu úvahu. Obdobná situácia zváženia, či štátny orgán bude alebo nebude konať, nakoľko na realizáciu požadovaných

úkonov nemá účastník konania zo strany štátu daný právny nárok, nastane napríklad, ak účastník využije svoje procesné právo podať podnet podľa § 65 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania, poprípade podnet podľa § 243e ods. 1 O. s. p. na podanie mimoriadneho dovolania v súdnom konaní a iné.

Naopak na podporu svojho záveru, že Úrad vlády Slovenskej republiky konal spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom, Najvyšší súd upozorňuje predovšetkým na tú skutočnosť, že odporca v svojom liste zo dňa 12. 4. 2005 správne uviedol, že nakoľko ide o sťažnosť podanú podľa osobitného zákona (konkrétne podľa zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe), má povinnosť ju v súlade s § 4 ods. 2 zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach vrátiť sťažovateľovi v lehote do 5 dní.

S prihliadnutím na charakter sťažovateľa (osoba v štátnej službe k subjektu, voči ktorému bola pôvodná sťažnosť adresovaná) ako aj na predmet sťažnosti (nespokojnosť s následkami, s ktorými sa navrhovateľ stretol počas výkonu štátnej služby) bol správny záver, že ide o sťažnosť podanú podľa osobitného, hore uvedeného zákona. Potom takéto konanie Úradu vlády Slovenskej republiky je v súlade so zákonným stavom a nie je mu možné vytýkať nezákonnosť.

Na základe opätovne prijatého záveru, na ktorom musí Najvyšší súd ako najvyšší orgán všeobecného súdnictva zotrvať, lebo sa javí ako jediný zákonný a ústavne-konformný, nebolo možné vyhovieť návrhu navrhovateľa a zaviazať Úrad vlády Slovenskej republiky výkonom požadovanej kontroly, ako odstránenia tvrdenej nečinnosti orgánu verejnej správy, v limitovanej lehote, lebo táto právomoc prislúcha iba štatutárnemu orgánu Úradu vlády Slovenskej republiky, tzn. jeho predsedovi.

Vzhľadom na hore uvedený právny záver o nedôvodnosti podaného návrhu Najvyšší súd postupom podľa § 250t ods. 3 posledná veta O. s. p. návrh zamietol. Podľa názoru Najvyššieho súdu toto odôvodnenie korešponduje presvedčivo a dostatočne s výrokom rozhodnutia a nepôsobí protirečivo. Tiež zodpovedá ústavnej požiadavke v priemerne jasnej a v zrozumiteľnej forme podať účastníkovi konania odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s ním uplatnenými nárokmi a obranou proti takémuto uplatneniu (III. ÚS 119/03, resp. IV. ÚS 115/03).».

Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd aplikujúc judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „Európsky súd“) vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj judikatúru vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy skúma, či konanie ako celok bolo spravodlivé, a nie je v zásade oprávnený a povinný preskúmavať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Do obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách a do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že odôvodnenie uznesenia sp. zn. 5 SŽ 51/2005 zo 7. júna 2007 dáva dostatočné a zrozumiteľné odpovede na otázky (námietky) uvedené sťažovateľom v jeho sťažnosti. Najvyšší súd zvýraznil vo svojom odôvodnení svoju viazanosť petitom na rozhodnutie, odôvodnil svoj postup aj z hľadiska uplatňovania jednotlivých právnych predpisov, a to zákona o sťažnostiach, zákona o štátnej službe a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov. Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie nie je formalistické ani arbitrárne. Ak najvyšší súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z petitu na rozhodnutie a nerozhodoval o iných otázkach požadovaných a očakávaných sťažovateľom, nemožno z tohto vyvodiť porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a ani čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným rozhodnutím najvyššieho súdu.

Ak sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že najvyšší súd sa mal zaoberať otázkou, či sa mal pri vybavovaní sťažnosti štátneho zamestnanca aplikovať zákon o sťažnostiach so zreteľom aj na § 50 ods. 5 zákona o štátnej službe, v zmysle ktorého sa na vybavenie, lehoty a prešetrovanie sťažnosti štátneho zamestnanca primerane použijú ustanovenia osobitného zákona (v poznámke pod čiarou je to zákon o sťažnostiach), ústavný súd uvádza, že daný spôsob použitia legislatívnej techniky nerieši otázku *lex specialis* a *lex generalis* týchto dvoch zákonov, ale rieši otázku aplikovania pravidiel pri vybavovaní sťažností podľa zákona o štátnej službe odkazom na použitie pravidiel vybavovania sťažností upravených v zákone o sťažnostiach, t. j. odkazom na iný zákon, pričom špecifiká sťažností podľa zákona o štátnej službe sa zohľadňujú pri uplatnení takto prevzatých pravidiel tým, že ide „len“ o primerané použitie pravidiel ustanovených v zákone o sťažnostiach. Je teda zrejmé, že ide o uplatnenie dovolenej legislatívnej techniky, a nie o určenie preferencie aplikovania jedného z dvoch podľa sťažovateľa v danom prípade konkurujúcich si právnych predpisov. Na základe § 50 ods. 5 zákona o štátnej službe nemohol teda sťažovateľ od najvyššieho súdu reálne očakávať odpoveď na určenie takejto preferencie označených právnych predpisov. Preto ani v tejto súvislosti nemožno považovať postup najvyššieho súdu za formalistický, nekonformný s dôsledkami porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Navyše, pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sa už odvolal na judikatúru Európskeho súdu, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru súd síce zaväzuje, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, to však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa záverov Európskeho súdu možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 288). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná na dané rozhodnutie.

Ústavný súd konštatuje, že vyslovený právny názor najvyššieho súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia je dostatočne zrozumiteľný a odôvodnený, nemá znaky svojoľnosti a arbitrárnosti a je tiež ústavne akceptovateľný.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sž 51/2005 zo 7. júna 2007 a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ v ďalšej časti sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (aby sa jeho vec verejne prerokovala a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom aj vzhľadom na jednoinštančnosť konania) konaním najvyššieho súdu, ktoré predchádzalo vydaniu jeho uznesenia vo veci sp. zn. 5 Sž 51/2005. Porušenie svojho základného práva vidí v tom, že konanie nebolo verejné ani kontradiktórne, a teda nemohol byť vypočutý ako účastník konania; aspoň pokiaľ ide o dôvody, ktoré sťažovateľa viedli k podaniu sťažnosti.

Keďže najvyšší súd v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) konal a rozhodol v rámci konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy (štvrtá hlava piatej časti OSP), ktoré predpokladá, že „súd rozhodne o návrhu bez pojednávania uznesením“ (§ 250t ods. 3 prvej vety OSP), je zrejmé, že k porušeniu označených práv sťažovateľa v označenom konaní najvyššieho súdu vôbec nemohlo dôjsť, pretože je aj v limite čl. 51 ods. 1 ústavy. Čo sa týka námietky sťažovateľa týkajúcej sa porušenia princípu kontradiktórnosti konania, ústavný súd uvádza, že v správnom súdnictve je uplatnenie princípu kontradiktórnosti konania zúžené vzhľadom na charakter a predmet tohto konania, ktorým je preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy všeobecnými súdmi.

Ústavný súd z uvedených dôvodov odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V súvislosti s poznámkou sťažovateľa, že v identických právnych veciach jednotlivé senáty najvyššieho súdu rozhodli odlišným spôsobom, ústavný súd uvádza, že mu neprislúcha úloha zjednocovať rozdielnu rozhodovaciu prax všeobecných súdov, a preto túto skutočnosť ani neposudzoval pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2008